

SLOVENE

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu 40
Mesečna priloga: Vestnik SHSZ

Cene inseratov:
Bosloplna petlinne vrsta mal
oglas po Din. 1.— in Din. 1.50,
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po Din. 2.—, poslana 14.
po Din. 3.—.
Pri večjem naročilu pogaja.
Izhaja vsak dan izvenred
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; neizbrana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 322.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 630 za naročnino in št. 349 za oglaš.
zagreb 39.011, sarajev. 7563, praška in dunaj. 24.787.

Pod novo firmo.

Pred dnevi smo poročali o namigavanju »Zagreber Tagblatta«, da bodo dosedanj centralisti poiskali novo geslo mesto dosedanjega. Doslej je liberalna buržuazija šla v politiki pod geslom »jugoslovanskega jedinstva« in »državotvornosti«. Sedaj so »državotvorci« vrženi iz vlade, centralizem opuščajo centralisti sami. Zato bo treba staro firmo likvidirati in sprejeti novo. Pisanje »Zagreber Tagblatta« kaže, da mislijo dosedanj državotvorci nastopati poslej pod geslom »gospodarskih krogov«. Enako misel goje takozvani »Jugoslovanski zajedničarji«. V graški »Tagesposti« »Zajedničarji« prav pridno odlagajo svoje članke o političnih razmerah v naši državi. V »Tagesposti« z dne 21. t. m. beremo v članku »Das Wahlkabinett Pašić« prognozo volivnega boja. V tem članku se glasi med drugim:

»Gotovo pa je, da bo poleg starih volivnih gesel: Centralizem-federalizem, liberalizem - klerikalizem, poleg hrvatskega vprašanja v pojačeni meri stopil v ospredje čisto gospodarski interes... Nova stranka, ki bi ji politična vprašanja bila stranska stvar, gospodarski razvoj pa glavna, bi imela dobre upe, da med volivci dobi mnogo zaslonbe.«

Iz tega spoznanja in pa ker gospodom liberalcem nikdar še ni šlo za kak princip, ampak le za glasove volivcev, je sklepati, da bodo pri prihodnjih volitvah vse raztresene liberalno-svobodomislne skupine in skupinice skušale nastopati skupaj pod enotno firmo kakšnega gospodarskega bloka.

Na to meri tudi dr. Kukovčeva »Napredna kmečko - obrtna zveza« na Štajerskem, o kateri smo že poročali.

Nobenega dvoma ni, da bodo liberalci svoj centralizem sedaj ob volitvah skrili v najtemnejši kotiček svojega podstrešja ter bodo morda nastopili celo kot avtonomisti. To bi jim bilo čisto podobno. Na vsak način pa vse kaže na to, da bodo postavili v ospredje svojih volivnih gesel gospodarsko parolo. Na ta lim upajo ujeti še kakšnega kalina. Seveda tudi to ne bo šlo. Ljudje vedo, kaj pri liberalcih pomeni »gospodarski program«. Vedo, da je to le program velikega kapitala. Vedo pa tudi, da se bo iz »gospodarskih krogov« takoj po volitvah izmotal zopet jugoslovanski centralizem, kakor se je iz volivnega avtonomizma samostojnežev porodil pristni in najizrazitejši centralizem.

SLS s svojim kulturnim, socialno-gospodarskim in političnim programom in doslednim delom je danes v slovenskem ljudstvu tako zasidrana, da taki »gospodarski blokaši« liberalne gospode poleg nje ostanejo obsojeni na popoln poraz. Firm je slovenski liberalizem v teku četrto stoletja ob vsakih volitvah obesil ven že veliko. Vse so propadle, ker slovensko ljudstvo ve, da duh, ki je za to firmo, je sovražen slovenskemu krščanskemu delovnemu ljudstvu.

To spoznanje pa je v slovenskem ljudstvu večje ko kadarkoli prej.

Pogreb umorjenega poljskega predsednika.

Varšava, 22. dec. (Izv.) K pogrebu umorjenega predsednika Narutowicza so se zbrali danes v katedrali sv. Janeza vsi člani vlade z ministrskimi predsednikom na čelu, diplomatski zbor, člani poljskega sejma in senata, generaliteta, številna odposlanstva iz vojvodstev, zastopniki raznih korporacij in sorodniki pokojnika. Ko je dospel v katedralo novi predsednik Wojciechowski, je bil slovesno pozdravljen, nakar so ga dostojanstveniki spremili k velikemu oltarju. Kardinal nadškof Kakowski je daroval zadušnico, nakar je imel prelat Szlagowski nagrobni govor. Nato so dvignili krsto pokojnega predsednika ministri in generali ter jo nesli v katakombe, kjer so jo položili v grobnico. Pri tem je bil oddan 101 topovski strel.

Prve volivne priprave.

PROGLAS JUGOSLOVANSKEGA KLUBA. — REVIZIJA USTAVE - VOLIVNO GESLO SKUPINE DR. SPAHA. — DEMOKRATI SE ZATEKAJO K REPUBLIKANCI. — VOLIVNI POMOČNIK NOTRANJEGA MINISTRA.

Belgrad, 22. dec. (Izv.) Na sinočnji seji Jugoslovanskega kluba so bila določena navodila za vodstvo volivne borbe. Sklenjeno je bilo, da se izda proglas, v katerem se bo objavilo postopanje Jugoslovanskega kluba napram ostalim političnim strankam tekom zadnjih dveh let. Dr. J. Šimrak, dr. Hohnjec in Stjepan Barić so pooblašeni, da do jutri izdelajo proglas na narod. Ljudska stranka bo šla v volitve pod svojim dosedanjim geslom za avtonomijo.

Belgrad, 22. dec. (Izv.) Muslimani dr. Spahove skupine imajo 25. t. m. v Sarajevu svojo sejo, 28. t. m. pa ima sejo osrednji odbor njihove stranke. Na teh posvetovanjih bodo sestavili volivni proglas in se izjavili za volivno akcijo pod geslom revizije ustave.

Belgrad, 22. dec. (Izv.) Nekoliko demokratskih poslancev je ponudilo republikancem kooperacijo za volitve v Črni gori in južni Srbiji. Republikanska stranka je

odbila to ponudbo in je sklenila, da gre v volitve samostojno kakor dosedaj.

Belgrad, 22. dec. (Izv.) Danes dopoldne je imel demokratski klub sejo, na kateri se je nadaljevala razprava o volivni akciji. Sklenjeno je, da se glavni odbor stranke, v katerega so nanovo delegirani Maša Sokić, Miloje Jovanović, Svetislav Popović in Milan Marković, sestane 28. t. m. in da ostane permanentno skupaj. Bivši minister dr. Kumanudi, ki mu je poverjena sestava volivnega proglasa, je izjavil danes, da bo gotov v 2 ali 3 dneh. Proglas bodo podpisali vsi demokratski poslanci po alfabetskem redu, tudi snovateli napredne kmetko-obrtno zveze, dr. Kukovec.

Belgrad, 22. dec. (Izv.) Za pomočnika notranjega ministra je imenovan Trifunović, bivši odvetnik v Skoplju, in sicer kot specialist za južno Srbijo, kjer se bo vršil najhujši volivni boj med demokrati in radikalc.

Volivni posveti komunistov.

Belgrad, 22. dec. (Izv.) Današnje »Novosti« prinašajo zanimivo vest, da se z ozirom na nove volitve opaža med komunisti živahno gibanje. V komunističnih vrstah se razpravlja o tem, ali naj se stranka udeleži volitev ali ne. Tozadevna mnenja so razdeljena. Prva struja zagovarja stališče, naj se komunistična stranka udeleži volitev kot delavska stranka. Medtem pa je večina bivših voditeljev komunistične stranke proti posebni komunistični listi ter se izjavlja za podpiranje onih strank, ki so se borile proti sedanjemu režimu ter

pokazala razumevanje za del. pravice.

Belgrad, 22. dec. (Izv.) Komunistična struja, ki zagovarja stališče, naj se komunistična stranka udeleži volitev kot organizacija delavske stranke, misli sestaviti volivni program na podlagi statuta, predlaganega na vukovarskem kongresu in v mejah zakona o zaščiti države. Delavska stranka ne bo postavila svoje liste po vsej državi, temveč samo v velikih mestih in v južni Srbiji. Vodstvo organizacije so prevzeli Nika Todorović, Triša Kaclerović in Varajević.

Seja administrativnega odbora.

Poslanska imuniteta — nadzorstvo nad državnimi financami.

Belgrad, 22. dec. (Izv.) Danes popoldne je imel sejo administrativni odbor, ki je ugotovil, da na podlagi zakona o poslovanju po suvereni volji naroda izvoljeni poslanci obdržijo imuniteto, dokler narod ne izrazi zaupanja drugim poslancem. Odbor je nadalje ugotovil, da je finančni odbor na podlagi finančnega zakona permanenten in da ima pravico do nadzorstva nad novo vlado glede državnih dohodkov in stroškov ter do nadzorstva nad finančnim ministrom. Nadalje je ugotovil, da sme administrativni odbor pregledati račune narodne skupščine. Končno se je razpravljalo o vprašanju izplačila za 13. mesec 13. plače uradnikom narodne skupščine. Sklenjeno je, da se nakaže izredna podpora, katero naj določi predsednik narodne skupščine, predsednik administrativnega odbora Jovanović in tajnik odbora Gjonović.

NAJNOVEJŠA ODLIKOVANJA.

Belgrad, 22. dec. (Izv.) Kralj je podpisal ukaz o odlikovanju vseh poslancev, ki so glasovali za vidovdansko ustavo, in sicer z redom belega orla 5. vrste. Poslanci, ki imajo ta red že od prej, dobe odlikovanje višje vrste. V krogih odliko-

vanih poslancev se govori, da bodo ta odlikovanja nosili na vseh volivnih shodih.

Vrnjeni Kumanudijevi milijoni.

Belgrad, 22. dec. (Izv.) Danes popoldne je bila seja odbora Narodne banke, na kateri se je razpravljalo o povračilu 130 milijonov dinarjev, ki jih je vrnil dr. Kumanudi zadnji dan svojega ministruvanja in o katerih je sklenila nova vlada v svoji prvi seji, da se mora denar vrniti, češ da je bil na nezakonit način izročen Narodni banki. Odbor Narodne banke je v principu pristal, da se denar vrne, ker bi finančno ministrstvo drugače ne moglo izplačati 1. januarja državnim uradnikom plače. Način, kako naj se denar vrne, še ni določen.

DEMOKRATSKA KORUPCIJA.

Belgrad, 22. dec. (Izv.) Glavna kontrola je obtožila bivšega finančnega ministra dr. Kumanudija, da je kot finančni minister proti zakonitim naredbam imenoval uradnike v višje čine. O tej obtožbi bo razpravljala nova narodna skupščina.

KRISTANOVA AFERA.

Belgrad, 22. dec. (Izv.) Danes je došel sem bivši beljski upravitelj Anton Kristan, ki bo jutri podal finančnemu ministru izjavo glede obtožbe, ki jo je proti njemu izrekel finančni minister.

Seja občinskega sveta v Mariboru.

ZANIMANJE ZA SEJO. — SOC. DEM. KLUB RAZCEPLJEN. — UMAZANE AFERE. — GRČAR SE ŽUPAN PO MILOSTI DEMOKRATOV.

Maribor, 22. dec. (Izv.) Za današnjo sejo občinskega sveta je vladalo veliko zanimanje, ker je bilo znano, da se bo vršila volitev enega člana v mestni svet namesto odstopivšega svetnika soc. demokrata Alojzija Slanovca in ker so krožile po Mariboru že več dni vesti, da bo občinski svet izrekel županu Viktorju Grčarju, članu soc. dem. kluba, nezupnico radi umazane afeze v zadevi nakupa zemljišč od gospe Wolf-Jellek. Seja se je pričela ob 8. uri zvečer. Galerija je bila nabito polna. Pri volitvi mestnega

svetnika se je pokazalo, da je soc. dem. klub razdvojen. Razne umazane afeze, katere so vršili posamezni člani soc. dem. kluba kot občinski funkcionarji, so odujile velik del pošteno in trezno mislečih članov od Bahun - Grčarjeve desnice. Posebno se je opazalo, da so oni štirje obč. svetovalci soc. dem. kluba, ki so bili pri občinskih volitvah izvoljeni na takozvani delavski skupini (komunisti), zapustili ofi- cialno soc. dem. skupino. To je pokazal tudi izid volitev v mestni svet. Pri prvi volitvi je dobil soc. dem. oficijelni kandidat

in načelnik soc. dem. kluba Bahun od 29 oddanih glasov samo 9 glasov. Demokrat Kejžar je združil nase vse glasove demokratov in navzočih narodnih socialistov in je dobil tudi 9 glasov. Praznih glasovnic je bilo oddanih 8. Troje glasov je bilo razcepljenih. Klub SLS je oddal prazne listke. Pri drugem glasovanju je dobil Bahun zopet 9, Kejžar pa 10 glasov, ker je med tem prišel k seji še en demokrat. Praznih glasovnic je bilo oddanih 10, 1 glas neveljaven. Pri ožji volitvi je zmagal demokrat Kejžar s 14 glasovi. Zanimivo je, da je Bahun dobil od oddanih 30 glasov samo 7 glasov. 9 glasovnic je bilo praznih. Domneva se celo, da so nekateri člani soc. dem. kluba glasovali za Kejžarja. Pri volitvi je bil navzoč vladni komisar Mulaček.

Pranje soc. demokratskega zamorca.

Nato je župan Grčar naznanil, da je soc. dem. občinski svetnik Rudolf Kohlbesen odložil svoj mandat in da pride na njegovo mesto skladiščnik Josip Ozmeč. Za tem je hotel župan preiti k razpravi o mestnem proračunu. Dr. Verstovšek (SLS) se je temu protivil in zahteval, da se mora najprvo razpravljati o referatu preiskovalne komisije o aferi Kohlbesen. Komisija se je po dvadnevem posvetovanju in preiskavanju složila v tem, da je obč. svetnik Kohlbesen oškodoval mestno občino za približno 80.000 K s tem, da je pri nakupu neke parcele povzročil, da sta prodajalki dobili za m² 5 K več, kakor sta sami zahtevali in to radi tega, da je on kot posredovalec dobil veliko provizijo na škodo mestne blagajne. Referent komisije dr. Serneč je stvarno poročal o zagoneini aferi.

Z ozirom na to poročilo je občinski svetovalec Žebot (SLS) stavil naslednji predlog:

1. Z ozirom na to, da je g. župan Grčar v zadevi nakupa zemljišč Wolf-Jellek v občinskem svetu površno poročal in ni omenil, da je cena »dem Vernehmen nach« 65 K za kvadratni meter, dasi je to stalo v uradnem poročilu;

2. z ozirom na to, da zadeve ni dal v pristojni odsek;

3. z ozirom na to, da je g. župan dal izplačati g. Kohlbesnu provizijo brez sklepa občinskega sveta;

4. z ozirom na to, da je g. župan dovolil, da se prvotne Kohlbesnove pobornice za dvignjeno provizijo zamenjajo za Scheidbachove (posredovalec za prodajalko);

5. z ozirom na to, da je vsled gori opisanega postopanja g. župana bila mestna občina oškodovana za okroglo 80.000 K, predlagam v imenu kluba SLS, da izreče občinski svet g. županu Viktorju Grčarju nezupnico.

Pri glasovanju o tem predlogu se je takoj videlo, da bodo demokrati podprli socialne demokrate. — Podžupan Roglič (NSS) pa je izjavil, da bo glasoval za Žebotov predlog. Izid glasovanja je bil sledeč: Za Žebotov predlog je glasovalo 11 občinskih svetovalcev, proti pa 12. Demokratski klub se je vzdržal glasovanja. Tako je Grčar z enim glasom večine še ostal župan po zaslugi demokratov. Seja je trajala do 10. zvečer.

Nemški problem v francoskem senatu.

Pariz, 22. dec. (Izv.) Senat je pričel danes z razpravo o interpelacijah o zunanjih politikah vlade.

Pariz, 22. dec. (Izv.) V odgovoru na interpelacije o zunanjih politikah je izjavil ministrski predsednik Poincaré, da vzdržuje svojo trditev, da se Nemčija sama sistematično uničuje. Zato je Francija napram Nemčiji nezaupljiva ter mora Nemčija privoliti v nadzorstvo. V ta namen bodo služile v Nemčiji nepremičnine. Smešno je, ako se vzdržujejo lažnive trditve, da hoče Francija Nemčijo uničiti. Francija bi rada videla, ako bi Nemčija najela notranje in zunanje posojilo, da bi lahko plačala dolgove, toda Francija ne more privoliti, da se izroči plačevanje reparacij bankirjem. To vračanje morajo urediti zavez-

niške vlade in reparacijska komisija. Finančni minister Marsal je predlagal, naj se pobirajo gotove pristojbine od izvoza in uvoza tovarniških izdelkov v ruhrskem ozemlju. Ribot je izrazil svoje pomisleke proti načrtu, da bi mogla Francija vkorakati v ruhrsko ozemlje. Ribot je mnenja, da se mora Francija v sporazumu z zavvezniki polastiti drugih zastavin, tako n. pr. nemških carin, ako bi se plačevale v zlatu. Končno se je glasovalo o zaupnici vladi. Senat je soglasno sprejel zaupnico vladi.

Francija še ne bo zasedla ruhrsko ozemlje.

Pariz, 22. dec. (Izv.) Po poročilu »New York Herald« iz Washingtona je prejel zunanji urad iz Pariza potrdilo obstoječih vesti, da se Francija ne bavi za sedaj z načrtom, da bi početkom januarja zasedla ruhrsko ozemlje. Državni tajnik je prejel iz Pariza neoficijsko obvestilo, da ne bo Francija v zadevi reparacijskega vprašanja podvzela nobenih nasilnih korakov, dokler se ne končajo tekoča pogajanja med zavvezničnimi ministrskimi predsedniki v posebni komisiji. Istočasno se demantira iz Washingtona vest, da bodo Zedinjene države odpoklicale svoje čete iz Porrenja, ako bodo evropske čete vkorakale dalje v Nemčijo.

PROUČITEV GOSPODARSKEGA POLOŽAJA NEMČIJE.

London, 22. dec. (Izv.) Kakor poroča Reuterjev urad iz Washingtona, se je predsednik trgovske zbornice jako ugodno izjavil o predlogu glede proučitve nemškega gospodarskega položaja na podlagi ameriške iniciative. Akcija ameriške vlade se nikakor ne sme pripisovati nemškemu posredovanju, ker brezdomno temelji na prepričanju, da se mora zagotoviti svetovni mir in da se olajša obnova zavvezniških držav v enaki meri z ureditvijo reparacijskega vprašanja.

London, 22. dec. (Izv.) Finančni tisk zavzema napram načrtu, da se osnuje bančna komisija za rešitev reparacijskega vprašanja, prijazno stališče, vendar pa se izreka bolj za mednarodno kot ameriško komisijo. Časopisje sodi, da se bodo mogle odstraniti težkoče s popolno revizijo reparacij ter proučitvijo finančnega položaja Nemčije v svrhu stabilizacije marke.

Burna seja mažarskega parlamenta.

Budimpešta, 22. dec. (Izv.) Narodna skupščina je imela pred božičnimi počitnicami danes poslednjo sejo. Proti koncu se je so nastali burni prizori, ko se je socialni demokrat Propper zavzel za poslanca Garanyja, ki je pobegnil v inozemstvo. Med hrupom je padel klic, zakaj se Garany ne vrne, nakar je Propper odgovoril, da tega ne bo storil, dokler se ne izpremeni vladni kurz, v katerem je bilo nad 10.000 delavcev pomorjenih.

PROTI OBOROŽEVANJU.

London, 22. dec. (Izv.) Reuterjev urad poroča iz Washingtona, da je vodja nepomirljivih Bora v senatu predložil k mornariškemu proračunu izpreminjevalni predlog, v katerem poziva predsednika Hardinga, naj skliče konferenco veselil, da se reorganizira gospodarski položaj in da se izvede zmanjšanje oboroževanja. Bora izjavlja v svojem predlogu, da bo mogoče ta konferenca pripomogla, da se dovedejo pogajanja o reparacijskem vprašanju preko mrtve točke.

Packa.

57

Francoski napisal René Bazin — Poslovenil A. B.

(Konec.)

— Če ti je gospodična Jeanna poleg vseh drugih vrlin prinesla tudi premoženje, Fabien, če je tvoja prihodnost zagotovljena...

— Moj dragi Mouillard, ga prekine učenjak s slabo prikritim zadovoljstvom, tovariši me imajo za bogataša. To je samo obrekovanje. Pri starinoslovju človek ne obogati. Gospod Fabien, ki se je o tem prepričal, vam lahko pove. Ne, imam samo ono pošteno premoženje, ki mi sicer ne dopušča vsega, pa tudi ne da, da bi nam kaj primanjkovalo.

— Aurea mediocritas, — vzklíkne stric, vesel, da more citirati; — oh! gospod!... ta Horacij!

— Ni res? Rekel sem torej, da nam je kruh zagotovljen. Seveda pa to ni razlog, da bi moj zet pasel lenobo, ko si jaz pri svoji starosti kaj tacega ne dovolim.

— Čisto prav.

— Torej bo delal.

— Toda kaj, prosim?

— Saj je na svetu tudi še kaj drugega kot odvetništvo, gospod Mouillard. Presodil sem Fabiena. To je nekoliko lehkomišelnar narava, ki bi ga vzgoja lahko pre-

RUSKO-ANGLEŠKI SPOR.

London, 22. dec. (Izv.) Čičerin je izjavil na vprašanje poročevalca lista »Daily News« v Lausanni, da ne bo podpisal lozanske pogodbe, dokler se bo vztrajalo na sistemu, ki ga skuša uveljaviti v tej pogodbi angleška vlada. Čičerin ne vidi nobene možnosti za kakršnokoli resno zблиžanje med obema državama.

USTANOVITEV AVSTRIJSKE NARODNE BANKE.

Dunaj, 22. dec. (Izv.) Danes dopoldne se je vršila ustanovna skupščina avstrijske narodne banke. Po volitvi glavnega odbora je sporočil predsednik skupščine dr. Schuster, da je zvezni predsednik imenoval ministra Adeja in podpredsednika zemljiške kreditne banke (Bodenkreditanstalt) dr. Reischla za predsednika avstrijske narodne banke.

ČESKOSLOVAŠKI PARLAMENT ODGOĐEN.

Praga, 22. dec. (Izv.) Predbožično zasedanje poslanske zbornice je zaključeno in se bo parlament zopet sestel 23. januarja 1923.

TRGOVINA MED ČESKOSLOVAŠKO IN MAŽARSKO.

Praga, 22. dec. (Izv.) Čekoslovaška vlada je izmenjala z mažarsko vlado zapisnik izvoznega blaga v svrhu ureditve obojestranskega prometa. Čekoslovaška vlada predlaga za izvoz železnino, tekstilije in steklo, med tem ko se lista Mažarske tiče v glavnem vinskih vrst. V preteklem letu je Čekoslovaška izvozila na Mažarsko blaga v vrednosti nad 12 milijard.

OBSODBA STAVKARSKIH IZGREDNIKOV.

Havre, 22. dec. (Izv.) Danes je sodišče izreklo razsodbo v razpravi proti udeležencem svojčasnih stavkarskih izgrediv. Delegat splošne delavske zveze Vausquet in tajnik komunistične omladine v Havru Gauthier sta bila obsojena na 1 mesec oziroma 4 mesece ječe. Ostali obtoženci so bili obsojeni na ječo od dveh mesecev do 14 dni.

Boji in cilji fašizma.

Odkar je zrasla moč fašistovske organizacije in zlasti odkar je dobil v roke državno oblast, je naval v fašistovske vrste ogromen. To je sprilo človeških slabosti povsem umevno. Istotako jasno pa je, da mora tolik naval čisto novih množic, ki jih ne žene ideja fašizma, marveč malenkostni lastni interes (sem spadajo nedvomno tudi slovenski fašisti), povzročati v fašistovskih vrstah samih znatno zmedo. Pojavi te zmede se tudi že kažejo na vseh straneh in vrhovno vodstvo fašistovskega gibanja mora napenjati vse sile, da obvlada notranjo zmedo. Zadnji čas je bilo razpuščenih več legij oziroma fašjov (Milan, Rimini), v Benetkah je fašjo razklan, v Pulju je odstopilo celokupno vodstvo fašistovske organizacije itd. Razen tega ne prenehajo težki fašistovski izgredi, ki gotovo ne kažejo o potrebni disciplini v organizaciji, ki nosi vso odgovornost v državi. Kljub tem notranjim bojem pa fašizem ne popušča svojih ciljev in jih zasieduje z vso trdovratnostjo. Svoje legije preosnavlja v »milico za narodno varnost«, ki naj tvori »cvet vojske« in nastopa »v kritičnih trenutkih za varnost in obrambo države in naroda na znotraj in na zunaj.« Ravno tako trdovratno snuje dalje na načrtu, da spravi vse strokovne organizacije pod en sam — svoj klobuk. Prav te dni se je končoveljavno izvršila fuzija faš-

stovske mornariške korporacije s federacijo pomorskih delavcev, v kateri je v vseh važnih vprašanjih prepuščena odločitev fašistovskemu vrhovnemu vodstvu in imenoma Mussoliniju in D'Annunziu. Zanimivo je pri tem, da pomorska strokovna organizacija v svojem naslovu ne nosi fašistovske oznake, dasi je te dni veliki fašistovski svet sklenil, da naj se sindikalne korporacije imenujejo fašistovske. Zveza nosi naslov: Federazione dei Lavoratori del Mare ali okrajšano »Film« — zveza pomorskih delavcev. — Kakor poročajo italijanski listi, bo fašistovsko vodstvo v smislu sklepa velikega faš. narodnega sveta predložilo ministrskemu predsedniku Mussoliniju imena fašistov, ki naj se imenujejo za prefekte v pokrajinah, kjer je treba pospešiti razvoj v smernicah fašizma. — Pri upravnih volitvah v Imoli, Vergatovi in Medicini so zmagali fašisti.

Politične vesti.

»Učiteljski Tovariš« ponatiskuje v celoti tisti uvodnik »Kmetijskega lista«, v katerem se »napredna« inteligenca pozivlja, da naj kompaktno vstopi v kmetijsko stranko. Glasilo U. J. U., ki se vedno zaklinja, da je strogo nepristransko, prinaša ta poziv kljub temu, da je eminentno strankarsko-političen in napada tako SLS kakor duhovščino v celoti. Vendar pa slavni višji šolski svet tega lista krajnim in okrajnim šolskim svetom ter šolskim knjižnicam ne prepove, ampak priporoča, dočim je ekskomuniciral »Slov. Učitelja« zaradi »strankarstva«. Sicer pa pride čas, ko se bo gospodom to še zelo opletalo. Zanimiva je stvar bolj zaradi tega, ker kaže, da se hočejo stari in mladi »naprednjaki«, alias »demokratki«, zbrati okoli kmetijacev, dobro vedo, da jim volitve v skupščino prinesejo sicer neizogibno smrt. Pa jim jo bodo tudi tako. Tak pomen ima tudi Kukovčeva »kmetko-obrtna zveza« na Štajerskem. Pa je ni več živbe za centralistično bolezen!

»Gospod Spalajkovič«, ki je znan po svojem originalnem izreku o gladujoči Rusiji, se je zopet oglašil, in sicer kot delegat naše vlade na lozanski konferenci. Dočim namreč Turki stojijo na stališču, da se ima na Balkanu govoriti o »muslimanskih in nemuslimanskih manjšinah«, se je Spalajkovič temu odločno uprl in izjavil, da se ima govoriti zgolj o »narodnih« manjšinah, ker so n. pr. v Jugoslaviji muslimani »srbske« narodnosti in kot taki enakopravni s »Srbiz«. — Ta spor je popolnoma iluzoričnega značaja, ker je odvisen zgolj od vsakokratnega oportunističnega stališča gosposdujoče države. Turki ki so sicer hudi nacionalisti, zagovarjajo zdaj versko diferenciacijo, ker jim tako kaže, gospod Spalajkovič pa narobe. Odločivo je pa to, kako se hočejo diferencirati prizadete skupine same, ali po narodnosti ali po veri. Seveda jih nihče za to ne vpraša...

»Politične smernice jugoslovanskih Nemcev«. Novosadski »D. Volksblatt« razpravlja o smernicah, ki jih je sklenil zombolski strankni zbor in pravi s pogledom na prvo točko resolucije: Nemška stranka se bo vedno gibala v okviru veljavnih zakonov in ustave in ne bo podpirala nobenih stremiljenj, ki niso združljiva z lojalnostjo do dinastije in do države. Kdor se ne zna podvreči tej politični mentaliteti, naj ostane zunaj nemške stranke. Kar tiče državnopravnih vprašanj — piše list — je to stvar, ki jo Nemci prepuščajo slovenski državni narodnosti, da odloči, ali naj se dežela upravlja centralistično ali federalistično. S tega stališča Nemci ne ločijo slovenskih strank v državotvorne in državni sovražne ter si pridržujejo svobodne roke,

da po svoji lastni previdnosti sodelujejo s katerokoli izmed njih.

»Narodni socialisti — fašisti. Tako zveni narodni socializem ni le dete Čehov in Slovencev. Tudi Nemci ga imajo. Tudi tam ta narodni socializem ne rešuje socializma, ampak je predstraža hipernacionalistov. Doma je na Bavarskem, kjer se je razvil v pravo fašistovsko organizacijo. Odkar mu na Bavarskem ne cveto več rožice, je prišel v Gornjo Šlezijo. Kakor poročajo nemški listi, je več sto mož bavarskih fašistov — narodnih socialcev prišlo v Gornjo Šlezijo s svojimi godbami, z znakom belega križa iz dveh navskriž ležečih sekir, v rdečih srajcah. Laški fašisti imajo črne srajce, pa to je za nemške fašiste najbrže preveč klerikalno. V skupinah po 20—30 mož so izvajali silno propagando po raznih krajih. Ustanovile so se skupine vse nemške delavske stranke v treh krajih, kjer je vlada prejšnjo narodno socialno organizacijo razpustila. Narodni socializem je tedaj povsod predstraža socialne reakcije in narodnega šovinizma.

»Zelo ugodno sodbo o angleški Labour Party izreka londonski dopisnik pariškega »Journal des Débats«. On meni, da bodočnost pripada v Angliji delavski stranki. Liberalna stranka je danes iz političnega življenja izločena; boj se vrši samo med individualističnim konservativizmom in socialistično delavsko stranko. Slednja ima izredno inteligentne in spretno voditelje: Macdonalda, Snowdena, Clynesa in Hastingsa. V lordski zbornici sicer še ni nobenih »labouristov«, vendar nekaj lordov s to stranko očitno simpatizira, predvsem lord Haldane. Prehudo reakcionarne tendence konservativcev bodo pri treznih Angležih rodile kmalu splošen odpor, kar bo pripomoglo do zmage labouristom, ki so vseskozi realno misleči politiki in že danes zmožni tvoriti delazmožno vlado. Izvrstno je organizirana mladinska organizacija delavske stranke.

»Amerika predlaga baje, da naj se v svrhu rešitve reparacijskega vprašanja skliče mednarodna gospodarska konferenca, koje naloga naj bi bila, da preišče vprašanje plačilne zmožnosti Nemčije. Francoska javnost odgovarja na to da bi taka konferenca ne vedla do nobenega rezultata, in da bi bilo boljše, če bi Amerika izjavila, da hoče v svrhu rešitve reparacijskega vprašanja tudi sama od svoje strani kaj prispevati. Sicer pa francoska vlada o kaki taki nameri ameriške vlade oficijelno ni obveščena.

»Socialno demokratska gospodarska politika. Dunajska mestna občina, v kateri gospodarijo socialni demokrati, izkazuje za l. 1923 več kot 300 milijard deficita. Kljub temu pa gradi mestna občina javno sežigalnico za mrliče, ki bo stala par milijard. Dunajski reveži nimajo s čim kuriti štedilnike, da se malo ogrejejo in si juho skuhaajo, socialnodemokratski občinski očetje pa trošijo milijarde za tistih par mrličev, kateri hočejo s tem dokumentirati svojo »svobodnomiselnost«. In tako so ti socialistični komunalni politiki vneti za to kulturnobojno kaprico, da so izzvali krizo, ker jim vlada hoče to namero preprečiti. Še judom se zdi to početje prenemumno. Kdor se hoče dati sežgati, naj ta v naših dneh dragi luksus plača sam.

»Rusi so na lozanski konferenci popolnoma izolirani. Turki so jih zapustili in sprejeli v načelu angleške predloge glede morskih ožin. Tako se rusko-turško prijateljstvo res ni izkazalo za posebno močno in to celo v stvari, ko so Rusi zastopali ne samo svoj, ampak tudi eminentno turški interes. Angleži pa so tudi dokazali, da jim v svetovni politiki še vedno nihče ni kos.

— Resen dečko.

— Do skrajnosti resen, stric. Ali se ne bo oženil?

— Da, in še bogato.

— S kom?

— Moj dragi, on vzame vse to, kar si ti pustil: poročil se bo z gospodično Lorinetovo.

— Bravo fant! Toda stric, včera niste govorili z njim?

— Zakaj ne?

— Rekl ste Magdaleni, da bo prišel mož s križcem.

— To je on.

— Kakšen križec, za božjo voljo?

— Nišam Iftikar, če si radoveden.

— To me ne začudi, stric. Ko bo Larivé umrl, bo imel prsa obložena s kolajnamami kot zastava veteranskega društva.

Poleg tega bo član vseh učenih društev v pokrajini, spoštovan, uvaževanja vreden, skratka do skrajnosti podeželski, kakor je bil preje navdušen Parižan; matere mu bodo zaupale svoje skrbi, očetje svoje zadeve. Če pa bo eden od njegovih tovarišev prišel v Bourges, se mu bo smel brez sramu v obraz zapačiti.

— Nevoščljivce! Ne privoščiš mu križca.

— Ne, stric, za ničemer mi ni žal, niti za Larivéjem.

Gospod Mouillard skloni glavo in pozvame po kratkem molku:

— Meni, Fabien, je pa žal. Sam bom tukaj na starost, to bo včasih dolgočasno.

No, se bom že potolažil ob misli, da bo do štiri veselja, ko vas bom sprejel o počitnicah...

— Ali še boljše, gospod, pojdite z nami v Pariz, odgovori Charnot. Leta vam bodo manj težka. Seveda jih vedno čutimo, vedno nas teže, toda mladina, ki jih ne čuti, nam jih malo olajša.

Čudno se mi zdi, da mu stric ne ugovarja.

— Lepo je zunaj, pojdimo na vrt, prvi enostavno, in potem boste presodili, ali je mogoče zapustiti take vrtnice.

Veseli samega sebe, mene, nje, vseh skupaj, nas popelje stric na vrt.

Ni več toliko svetlobe, da bi mogli razločiti vrtnice, zato pa vsrkavamo njih opojni vonj, ko hodimo mimo. Primem Jeanno za roko in greva naprej po svežem mraku in najraje po vseh onih malih vijugah, ki se vijejo pod drevjem.

Ptički so zaspali. Na njih mesto so stopili murčki in božji volki in ne vem katere male živalice, ki se skrivajo po travi.

Za nama precej daleč, kar najdalje mogoče, škriplje pesek pod enakomernim korakom dveh starčkov in kakor mrmranje nama pridejo na uho odlomki pogovora:

— Vnučinja kot je Jeanna, gospod Charnot.

— Vnučka kot je Fabien, gospod Mouillard.

Dnevne novice.

— Vošnjakovo slovo iz Prage. Dne 20. t. m. zvečer je dr. Vošnjak, dosedanji jugoslovanski poslanik v Pragi, zapustil Prago. »Prager Presse«, oficijozno glasilo češkoslovanskega zunanjega ministra poroča o tem dogodku v sedem drobno tiskanih vrsticah brez vsake lastne pripombe. Ali je dr. Vošnjak to zaslužil?

— Puceljevo slovo iz Beograda. Kdaj in kako se je poslovil od Beograda gospod minister Pucelj, o tem noben beograjski list ni ne poroča. Privatno se pa poroča, da se pelje v Velike Lašče na načrtu Puceljeve kočevske železnice.

— Dobrepolje. Pri nas so naš samostojni generalisimus Mustar s svojim štabom in Blisek-Gučmanovo rezervno nekaj potuhtali. Kaj neki? Zmislili so se, kako bi se uprli, da ne bi bilo treba dati bira duhovnikom. »Poučile« je ta samostojni vođa več svojih samostojnih kolegov in sicer Erčulja v Podgori, Bliska na Vidmu, Škullevga Naceta v Zdenski vasi, menda tudi tistega »velekmeta« Plaha iz Ponikev in svojega zeta v Zagorici, da obstoji »stara postava«, da se lahko bira odkupi v denarju in da ne bo treba več dati kakor za en mernik pšenice tri krone, za en mernik ovsa pa dve kroni itd. Dal boš vsega šest kron, pa boš »farjev frej«. No pa vendar ne bo šlo tako gladko, kakor je mislil Mustar, ker ta »stara postava« tudi nekaj drugega govori. Sicer je pa nam župljanom prišlo to zelo dobro, sedaj vsaj vemo, kateri so te verne ovčice, ki bi se raje danes kot jutri znebile duhovnikov. Prepričani pa naj bodo vsi ti z Mustarjem in bivšim ministrom Puceljem vred, ki baje vodi vso to stvar, da bojo vsi zleteli pri prihodnjih volitvah med »stare postavce« in začeli zopet klati stare krave. — Župljan.

— V Zagrebu ne bo polnočnic. Ker so se lani o polnočnicah po zagrebških cerkvah pripetili razni škandali, ki so jih uprizorili pijani ljudje, je cerkvena oblast odredila, da letos sploh ne bo polnočnic.

— Železniška nesreča v Prilepu. V noči od 19. na 20. t. m. je zavozil na postaji Prilep potniški vlak v drug vlak na tiru, ker je bila kretinica napačno postavljena. Obe lokomotivi in več vagonov se je razbilo. Škoda je velika. Teško je bil ranjen vlakovodja in še tri druge osebe.

— Škofja Loka. Umrla je dne 22. t. m. belavka-perica Ana Ve h a r. Zjutraj je bila pri sv. obhajilu, takoj nato je mirno v cerkvi umrla. Vsi so jo imeli za pobožno, vestno in jo je celo mesto visoko spoštovalo. Živela je le za Boga in bližnjega. Bila je devka-perica — a vendar samo Bog ve, koliko je pomagala v potrebi in bedi. Smrt po sv. obhajilu je bila prelep zaključek njenega glednega življenja. — Bog ji plačaj v nebesih!

— Iz Tržiča na Gorenjskem. »Jutro« dne 14. decembra t. l. štev. 205 piše: »Njegovemu (t. j. g. župnika Škrbca, op. dopis.) podplivanju je pripisati najbrž tudi nastopanje kateheta Milavca, ki se ne briga za ukrepe šolskih oblastev in ki si upa izjaviti pri konferenci, da ti ukrepi zanj niso merodajni, da je zanj merodajen le škof in nihče drugi... Upamo, da bo višja oblast podučila g. kateheta, da ima spoštovati tudi državne zakone in oblasti. Pozivljamo vse naprednjake v Tržiču, da strnejo svoje vrste na boj proti tem zapeljivcem ljudstva... Boj bo hud.«

— Izjav po tem napadu javno v časopisu, sem pristiljen resnici na ljubo javno v časopisu pojasniti zadevo, ki je bila od sedaj še bolj tajna. Učitelj ljudske šole v Tržiču g. Josip Černe je kot razrednik IV. deškega razreda že lansko šol. leto dobil v knjigi nekega dekca V. razreda list, na katerem je bila napisana na kratko nedeljska pridiga. Kot katehet v V. deškem razredu sem dal v tem razredu sem in tja domačo nalogo, naj od prihod-

nje nedelje napišejo doma na list na kratko pridigo, da vidim, če otroci med pridigo v cerkvi pazijo. G. učitelj Černe je šel s tem listom do ravnateljstva ljud. šole, češ kako ima katehet pravico dajati otrokom pisati pridige; s tem si namreč učenci kvarijo pisavo! Ravnateljstvo mu je čisto prav povedalo, da so pridige stvar kateheta in cerkvene oblasti in se v te zadeve noče vmešavati.

S tem nezadovoljen, je g. Černe dal vso stvar na okr. šolski svet v Kranj. Ni pa o tem popolnoma nič omenil meni kot katehetu V. razreda, kar seveda vrže čudno luč na postopanje g. Černeta. Od okr. šol. sveta iz Kranja je prišel odlok, v katerem se citira odlok okr. šol. sveta z dne 16. nov. 1904, po katerem se prepoveduje po katehetih zapovedano napisovanje pridig in sicer iz sledečih treh razlogov: a) Otroci so že tako preobloženi s pismenimi izdelki, b) otroci na ti stopnji niso še zmognili napisati pridige in c) s pedagoškega t. j. vzgojnega stališča je to pogrešno, ker večkrat odrasli napišejo ali pomagajo vsaj napisati otrokom pridige doma in jo otrok prinese v šolo, kot bi jo bil sam napisal.

Na ta odlok sem dal pri konferenci poleg drugega sledečo načelno izjavo: »Jaz odlično stojim na principu: v verskih zadevah v šoli priznam samo cerkveno oblast, ker je ta ima za me odločevati o zadevah verouka. Glede razlogov proti napisovanju pridig sem pripomnil kot veroučitelj, da od dekcev V. razreda ni velika obremenitev, če mi na teden ali 14 dni enkrat napišejo kakih 6 stavkov pridige. Glede zadnjega razloga pa sem pristavil, da če obvelja to načelo, potem se morajo prepovedati vse pismene domače naloge iz vseh predmetov, ne le verouka, ker res otrokom domači večkrat pomagajo delati pismene naloge.

To je torej vsa stvar, o kateri piše »Jutro« in poziva višjo šol. oblast, da me poduči spoštovati državne zakone in oblasti. Vsa stvar je naperjena sploh proti verskemu pouku! Ker v zvezi s tem, je g. učitelj Černe tudi pristavil, da po ustavi ne sme katehet siliti otrok k sv. maši in k popoldanski službi božji. Iz tega je vsakemu jasno, za kaj prav za prav gre. Priznavam in izpolnjujem vse druge šol. postavbe, toda glede verouka je zame merodajna le cerkvena oblast. Deželni zakon iz l. 1870. § 27, ki je še v veljavi, pravi, da nadzorstvo nad veroukom v šoli ne spada pod okr. šol. oblast, ampak pod cerkveno oblast. Javnost pa naj presodi, kdo da govori resnico. Upam pa, da bo dopisnik »Jutro« imel še priliko to svojo trditelje glede zapeljivca ljudstva tudi dokazati! — Milavec Ciril, veroučitelj.

— Šolska deca iz Fare vasi nam je poslala za božičnico lepih jabolk, hrušk, krljčev in orehov ter nam voščila vesele praznike. Dragi otroci! Dar, ki ste nam ga poslali, nas je prijetno iznenadil, ker je prišel tiho, ne pričakovan in nenaprosen, toda vaše dobro srce, ki se nas je spomnilo, je storilo veliko več, kajti pokazali ste, da se nčite ljubezni in sočutja do svojega bližnjega, kar je najvišja zapoved. Bog plačaj vam, vašim roditeljem in vašim učiteljem! Enako želimo tudi mi vam vesele božične praznike in srečno novo leto. — Slepci iz državnega zavoda za slepe v Kočevju.

— Požar na Spodnji Senici. Dne 20. dec. t. l. ob 21. uri 15 minut je izbruhnil ogenj pri kočarici Ani Jurman na Spodnji Senici št. 15. Požar je uničil streho hiše, pod, drvarnico, kozji hlev, 2 kozi, 7 kokoši, precej drv. Oškodovana je za 50.000 kron. Na lice mesta so prihiteli požarne brambe s Preske, Sore in iz Pirniča, katere so zabranile, da se požar ni razširil na sosedne hiše, kar bi bilo povzročilo lahko milijonsko škodo. Orožniki so zaprli nekega moža, ki je osumljen, da je iz maščevalnosti zažgal Jermanovi.

— Kje sta brzojavki? Novosadski »D. Volksblatt« poroča, da brzojavki, oddani na dan nemškega zborovanja v Zombolju — 17. t. m. — na naslov lista in neke belgrajske časniške agenture, do danes nista došli na svoj naslov. Brzojavki sta vsebovali besedilo resolucij in je plačana pristojbina samo za »D. V.« znašala 600 Din.

ba si je pridobiti znanec, kadar se kje naseliš!« je ponavljal venomer.

Moj stric Mouillard ostane namreč za vedno pri nas na Malakajskem obrežju v ljubezni sobici, ki mu jo je izbrala Jeanna. Tudi njemu neizmerno ugaja, ker je pač njej ugajala. Stari študent se je zopet vzbudil v njem in ne bo več zaspal. Bolje že pozna smer električnih vozov nego jaz; o Bourgesu govori tako, kakor da ga je zapustil pred desetimi leti: »Tokrat, ko sem se stanoval na deželi, je Fabien...«

Tast ima v njem najvernejšega občudovalca, mogoče celo bodočega učenca v numizmatiki. Njuno prijateljstvo me spominja na ono...

— Ali dovoliš, Jeanna?

— Seveda, dragce, saj je ta zvezdica le za nju.

...mej domačo in poljsko miško. Ko sva ravnokar prišla z Jeanno domov, sta imela tale pogovor, kjer sta se njuni naravnosti srečali v istem čustvu, toda na nasprotnem koncu skale.

Zapomnil sem si odlomek.

— Ljubi Charnot, ali veš na kaj mislim?

— Ne morem si misliti.

— Mislim, da je stvar malo smešna.

— Kaj neki?

— Knjižničar je začel s packo. Ne morete namreč utajiti, da je Fabienova poroka, njegovo nastavljanje, moj povratek v

— Najprimernejše božično darilo je brez dvoma letošnji »Zepni koledarček za l. 1923«, kateri je zaradi svoje prirodne oblike in fine izdelave splošno priljubljen. Cena v papir vezan 9 Din, vezan v platno 10 Din, v pegamoidplatno 11 Din, v pegamoidplatno z zlato obrezo 13.50 Din. Dalje pripravljamo vsem uradom, pisarnam naš »Tedenki beležni koledar za l. 1923«. Cena izvodu 17 Din. Oba koledarja se naročata v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

— Zagreb za preskrbo mesta z zelenjavo. Zagrebška mestna uprava je zopet razširila svoje zelenjadne nasade, tako da bo prihodnje leto gojila zelenjavo na 45 orah zemlje. Pridelek se po zmernih cenah prodaja konzumentom, da niso odvisni od bolgarskih vrtnarjev, ki so silno dragi. V bodoče bo mestna občina pridelavo zelenjave še dalje razširila.

— Razstava v Novem Sadu. Novosadski trgovci, obrtniki in tovarnarji so sklenili, da dovolijo za bodočo razstavo zaenkrat 4 in pol milijona dinarjev. Razstava se vrši od srede maja do srede junija 1923.

— Obsojena prepepača. Ker je z nožem ranil Franca Plevelja v Mekinjah, je bil Fr. Zlatnar obsojen na 4 mesece ječe. — France Bajt iz Srednje vasi je bil obsojen na pet mesecev težke ječe, ker je sunil dvakrat z nožem Franceta Sajovica in ranil Mihaela Kuharja.

— Čevlji za zimsko vreme, močni, topli, posebno priporočljivi za gg. oficirje, lovce itd. se dobe na glavni zalogi tovarn Peter Kozina et Ko., Ljubljana, Breg 20. Kupujte jih dokler še zaloga traja. 5322

Primorske novice.

— Pred upravno razdelitvijo Julijske Benečije. Dne 20. t. m. se je v Rimu sešla centralna komisija, ki naj vladi poda svoje predloge glede upravne razdelitve Julijske Krajine. Slovence je zastopal posl. Šček. Predsednik komisije posl. Acerbo je poročal o spomenicah krajevnih činiteljev v prizadetih pokrajinah, ki se v glavnem zgoščujejo v nastopne štiri načrte: 1. Ena sama pokrajina z Gorishko, Trstom in Istro; 2. dve pokrajini: Videm-Gorica in Trst z Istro; 3. tri pokrajine, in sicer Videm z Gorico, Trst s Tržičem, Gradežem, Miljami, Sežano in Postojno, končno Istra z Bistrico; 4. štiri pokrajine: Videm s Kobaridom in Bovcem, Gorica s Tržičem, Trst z Miljami, Sežano in Postojno, Istra. Glede Tridenta se strinjajo vsi, da ostane ena sama provinca, ravno tako italijanska Dalmacija. Po daljši debati, v kateri je govoril tudi posl. Šček, je predsednik zaključil sejo z izjavo, da si odločitev pridržuje vlada. — Kakor pišejo nekateri italijanski listi, je gotovo, da se izvede načrt o treh pokrajinah. Odločitev pade baje še tekom tega meseca.

— Bartolomasi in Slovani. »Pučki Prijatelj« piše povodom odhoda škofa Bartolomasa iz Trsta, da je treba priznati, da on sam ni nikoli izdal nobenega naloga, ki bi bil na škodo slovanskemu jeziku v cerkvi. Vse, kar se je v tem pogledu zgodilo, je bilo nasilje raznih organizacij (fazišma), proti katerim ni nobene zaščite. Ta nasilja je škof Bartolomasi očito obsodil in si s tem nakopal naslov »il vescovo schiavo«.

Štajerske novice.

— Poučni tečaji za zaupnike in organizatorje v mariborskem okrožju. Sv. Marko niže Ptuj v sredo, dne 27. decembra, v prostorih posojilnice. Za župnije: Sv. Marko, Sv. Marjeta, Ptuj, Sv. Vid in Sv. Barbara. — Sv. Lovrenc v Slov. goricah v četrtek, dne 28. decembra, v društveni sobi (stara šola). Za župnije: Sv. Lovrenc, Polensak, Sv. Andraž, Sv. Bolfenk, Sv. Urban in Ptuj. — Sv. Bolfenk pri Središču v petek, dne 29. decembra, v sobi posojilnice. Za župnije: Sv. Bolfenk, Središče, Sv. Miklavž, Ormož, Ljutomer in del Med-

jimurja. — Hajdin pri Ptuj v soboto, dne 30. decembra, v Društvenem domu. Za župnije: Hajdin, Sv. Janž, Cirkovce, Sv. Lovrenc, Ptujška gora, Sv. Vid, Vurberg, Sv. Martin in Ptuj. Začetek povsod ob pol 9. uri predpoldne. Predavata prof. Ivan Vesenjak in poslanec Žebot. — Sv. Marjeta ob Pesnici v torek, dne 2. januarja, v gostilni Kramberger. Za župnije: Sv. Marjeta, Sv. Peter, Jarenina, Spodnja Sv. Kungota, Sv. Jakob in Sv. Barbara v Slov. goricah. Predavajo: Evald Vračko, Alojzij Šupanič in Franjo Žebot. — Hoče pri Mariboru v sredo, dne 3. januarja, v društvenem domu. Za župnije: Hoče in Slivnica. — Fram pri Mariboru v četrtek, dne 4. januarja, v Aninem dvoru. Za župnije: Fram, Slivnica, Sv. Martin in Gornja Polskava. Predavata: Alojzij Sagaj in Fr. Žebot. Začetek povsod ob pol 9. uri predpoldne. — Radvanje pri Mariboru v petek, dne 5. januarja, v hiši g. Franca Pristovnik. Za občine: Radvanje, Razvanje, Tezno, Studenci in Pekre. Začetek ob 2. uri popoldne. Predavata Fr. Žebot in Ivan Vesenjak. — V Črensovcih (za spodnji del Prekmurja) v četrtek, dne 11. januarja ob 9. uri predpoldne. Prostor za ta zborovanja se še določijo. Poroča poslanec Vlad. Pušenjak. — V Mariboru (za levi dravski breg) v četrtek, dne 11. januarja ob 9. uri predpoldne v dvoraní gostilne g. Orovič. — V Mariboru (za desni dravski breg) v petek, dne 12. januarja ob 9. uri dopoldne istotam.

— Š Shodi SLS se vršijo po temle redu: Prihodnjo nedeljo, dne 24. decembra, po rani maši v Makolah v društveni dvorani. — Na Štefanovo po rani maši pri Sv. Tomažu blizu Ormoža v gostilni g. Škrleca. — Isti dan popoldne ob 3. uri v prostorih g. Ferdo Korparja v Oslušovcih. Na teh shodih poroča posl. Fr. Žebot. — V nedeljo, dne 31. decembra, po rani maši bo shod v Spodnji Polskavi, a isti dan pop. ob 2. uri v Račah pri Mariboru. — Na Novoga leta dan po rani maši zborovanje SLS v St. Petru niže Maribora. Natančneje v prihodnji številki. V župnijah, kjer želijo politična zborovanja, naj glavni zaupniki to javijo po dopisnici Tajnistvu Slovenske ljudske stranke v Mariboru.

— Š Shodi v Mežiški dolini. Na Štefanovo, dne 26. decembra, v Prevaljah. Novo leto, dne 1. januarja, v Kotljah. Vršili se bodo tudi shodi v Ojstrici in Libeličih. Na vseh teh shodih poroča poslanec Pušenjak.

— Š Umrl je v celjski bolnišnici elektrikar Stefan Laznik, ki ga je žena hotela umoriti, a ga s strelom samo smrtno ranila na glavi. Na posledice te rane je sedaj Laznik umrl.

Gospodarstvo.

Splošne dolžnosti davkoplačevalcev

V I. ČETRTLETJU 1923.

(Opozoritev trgovske in obrtniške zbornice za Slovenijo v Ljubljani.)

1. Vložitev napovedi.

a) Za dohodnino. — Rok za vložitev poteča koncem januarja 1923. Do tega roka mora vsak, kdor že plačuje dohodnino, vložiti napoved iz lastnega nagiba, da se ogne zamudnim posledicam § 205, zakona o osebnih davkih. Davčna oblast niso več dolžna opozarjati davkoplačevalcev s posebnimi pozivi na njihovo dolžnost, ampak so upravičena vsem, ki ne vložijo napovedi v določenem roku, odmeriti dohodnino po uradnih pripomočkih. Posebne pozive dobe le oni, katerim namerava davčno oblast za l. 1923 prvič predpisati dohodnino.

b) Za rentnino. — Hkratu z napovedjo za dohodnino je vložiti tudi napoved za rentnino. Za vložitev napovedi za rentnino ne dobi nihče po-

Pariz, 18. sept.

Sedaj sva mož in žena. Prihajava iz cerkve. Poslovila sva se od vseh prijateljev, ne brez žalosti, toda kaj hitro jo zagrne val veselja, ki prekipeva v mojem srcu prvič in v nedogledne daljave. V dveh urah odpotujeva. Preden se to zgodi, hočem popisati ta zvezdica, ki ga ne bom vzel s seboj.

Jeanna, moja Jeanna je sklomljena nad menoj in mi gleda čez ramo. To mi nekoliko meša glomine.

Dosti ljudi je prišlo v cerkev. Časopis so naju prištel med važnejše poroke tega tedna. Akademija, vojska, literati in uradniki so prišli radi gospoda Charnotta, trgovci, tako pariški kot berrijski, radi strica. Med najsrečnejšimi, če izvzamemo naju dva, so bili oni, ki so prišli radi naju, radi Jeanne in mene, to je ponižni slikar gospodične Charnotove, Silvester Lampron, ki je svojo lepo sličico pomešal med poročna darila, gospod Flamaran s Sidonijo, gospod Jupille, ki je jokal kot »pred tridesetimi leti« in oba Plumetova s sinčkom v lepem novem oblačilu.

Mnogim sva stisnila roko z Jeanno, ali niti od daleč tolikim kot gospod Mouillard. Lepo obrit, počesan in neznansko skrbno popravljen se je kretal mejo množico kakor vrtavka in vlekel za seboj enega, ki naj bi ga seznanil z drugim. »Tre-

prestolico, vse izšlo iz nje. To je bila gotovo simpatična tinta, kaj pravite?

— Zares felix culpa. Vidite, tudi srečne bedarije se dobe, toda človek ne ve ni koli, katere so take in zato se jih tudi ne sme delati.

Komaj za hip sem pridržal Lamprona, ki se izogiblje množice. Še bolj plesen je in še bolj moj prijatelj kot kdaj prej.

— Ali si popolnoma srečen? me vpraša.

— Popolnoma.

— Kadar boš manj, boš prišel zopet k meni.

— Toda midva bova vedno tako kot danes, pristavi Jeanna.

Mislil, da ima prav. Lampron se je nasmehnil.

— Da, Silvester, popolnoma sem srečen, toda ta sreča mi je prišla po tebi, po njej, po drugih. Jaz nisem storil za svojo srečo drugega, kakor da sem se dal potegniti za sabo po življenju, dogodkih. Kadar sem udaril z veslom, se je vse preobrnilo. Vse, kar so drugi poskusili zame, se je posrečilo. Ta misel mi žene rdečico na lica. Le pomislimo: Jeanno sem spoznal po Flamaranu, ki me je poslal k prijatelju; ti, Silvester, si ji dvoril zame, ko si delal sliko; gospa Plumetova je prevzela nase nalogo, da jo je obvestila in pozneje je odstranila oviro, ki se mi je nastavila na pot: tebi se imam zahvaliti, da sem srečal Jeanno v

Italiji, ti si končal, kar je Flamaran začel, ko je poprosil za njeno roko. Nameščenje, ki ga preje nisem imel, mi je preskrbel tast. Kaj sem torej storil sam? Ljubil sem, jokal, trpel in nič več, danes moram priznati, da mi je vse drugo pripomoglo do sreče le jaz sam ne.

— Ne prijatelj, pravi Lampron, ni se ti treba samovati, ne bodi presenečen in ostani tak, kot si bil doslej. Ti zaslužiš srečo, kaj te torej briga, na kakšen način ti jo Bog podeli? Zahvali ga in uživaj jo, vse drugo pa pusti!

Če Lampron pravi tako, ki je modrijan, je po mojem mnenju najboljša slediti njegovemu nasvetu. Jeanna, če ti je prav, ne bom imel druge želje, kakor da me ti ljubiš. Varoval se bom letati za častmi in denarjem, ki bi mogli zmanjšati mojo srečo. Jeanna, če si zadovoljna, bova malo mej svetom in veliko pri prijateljih. Ne bova odpirala preveč na široko oken, da se ljubezem, ki ima krila, ne odseli drugam. Če misliš, Jeanna, da je prav, boš vodila hišo po svojih volji, reči hočem po svoji pameti, ti boš končnoveljavno odločevala o vseh vprašanih domačega reda in gospodinjstva, ti boš odločila, ali greva na sprehod, na obisk, na pot ali ostaneva doma. Jaz se bom dal kot otrok voditi po radostni poti, po kateri hodim za teboj.

Pogledam Jeanno, ona ne odkima.

sebnega poziva. — Napovedi za rentnino ni treba vlagati davkoplačevalcem, ki že plačujejo rentnino in svojega bivališča tekom leta niso izpremenili, ako se njihovi rentnini zavezani dohodki niso pomnožili.

Tiskovine za te napovedi se dobe pri davčnih oblastvih in davčnih uradih. Komur je nemogoče vložiti napoved v določenem roku, naj s primerno utemeljitvijo pravočasno prosi za podaljšanje roka.

II. Naznanila o izplačanih službenih prejemkih.

Vsakdo, kdor izplačuje službene prejemke, stalne ali premenljive v višini, ki utemljuje za dohodnino davčno dolžnost, je zavezan do konca januarja 1923 naznaniti te prejemke davčnemu oblastvu na posebni tiskovini.

III. Prizivni roki.

Vsled odprave davčnih plačilnih nalogov so predpisi odmerjenih davkov javno razgrnjeni pri davčnih oblastvih, davčnih uradih in županstvih. Razgrnitev se javno razglasi na krajevno običajen način.

Predpisi so razgrnjeni 15 dni. Prizivni rok se pričenja s 16 dnem po razgrnitvi in traja 15 dni. Prekoračenje prizivnega roka se izpregleda le, če je bil kdo po kakem naravnem dogodku, ali po kakem drugem nepreračunljivem dogodku zadržan vložiti pravočasno priziv ali če on ali njegov pooblaščenec brez lastne krivde ni zvedel za razgrnitev predpisanega izkaza. — Pred potekom prizivnega roka vložene prošnje za podaljšanje roka ali za prijavo odmerne podlage prekinejo z dnem vložitve prizivni rok, ki počne zopet teči šele z vročitvijo rešitve. Za utemeljitev dohodninskega priziva je davčni zavezanec tudi upravičen prositi, da se mu dovoli vpogledati in prepisati akte o njihovi davčni priradi. Prizivni rok se tudi v tem primeru prekine, kakor pri prošnjah za prijavo odmerne podlage.

Davčna oblastva imajo nalog, da uredijo razgrnitev predpisanih izkazov na ta način, da se bo vsrila ob naprej določenih rokih, in sicer prvih 15 dni vsakega koledarskega četrtletja za vse davke, odmerjene v preteklem koledarskem letu. — O davkih, ki so jih davčna oblastva odmerila v IV. četrtletju 1922, bodo v smislu gornjega nalog razgrnjeni predpisni izkazi prvih 15 dni meseca januarja 1923, v kolikor niso davčni zavezanci na razgrnitev izven tega roka posebej opozorjeni.

IV. Jamstvo za dohodnino.

Industrijski obrati, ki so na podlagi jamstva za dohodnino, uveljavljenega s členom 155, št. 4. fin. zakona za leto 1922-23 pobrati dohodnino od izpremenljivih službenih prejemkov svojih nameštencev, so zavezani v IV. četrtletju 1922, pobrane zneske odpremiti davčnemu uradu do 14. januarja 1923 s posebnim izkazom v dveh izvodih.

V. Davek na poslovni promet.

a) Davkoplačevalci, ki so zavezani plačevati davek po knjigi opravljenega prometa (razen podjetij, zvezanih javnih računodaj, vsi obrati in podjetja, katerih promet je v minulem letu presegel 360.000 Din) so dolžni plačati davek na poslovni promet za IV. četrtletje 1922 do 30. januarja 1923 in hkratu predložiti prijavo ali z uporabo stare tiskovine, kjer so še na razpolago, ali po vzorcu, objavljenem v razglasu delegacije ministrstva financ z dne 22. maja 1922 A I 6/3 (Uradni list z dne 3. junija 1922, št. 59). Zamudniki so še posebej opozoreni na svojo dolžnost ali s posebnim pozivom ali s javnim razglasom ter z zapretilom uradne ocene ter rednostnih glob. Kdor vloži nepravilno prijavo, izgubi pravico pritožbe.

b) Davkoplačevalci, katerih promet ni v minulem letu presegel zakonito določene meje 360 tisoč dinarjev, niti ni bil manjši od 15.000 Din, so zavezani na splošni poziv in v določenem roku vložiti prijavo o prometu, opravljenem v minulem letu. Roka za vložitev finančno oblastvo še ni objavilo, bo pa predvidoma objavljen v 1. četrtletju 1923. Ako se za te prijave uporabi stara tiskovina, jo je dopolniti za promet, opravljen z državo, od katerega se plačuje davek že ob izplačilu pri državni blagajnici, z besedilom vzorca, objavljenega v gornjem razglasu fin. delegacije.

Kdor ne predloži pravočasno prijave, izgubi pravico pritožbe in mu davčni odbor oceni letni promet po lastni vednosti in podatkih.

VI. Dospelost direktnih davkov.

Dne 1. februarja 1923 dospejo v plačilo direktni davki za 1. četrtletje 1923. Davčni uradi so upravičeni jih po 14. februarju 1923 prisilno iztirjati in zaračunati poleg 6 % zamudnih obresti še za opomin 4 % tirjanega zaostanka.

VII. Vojaška taksa.

Vsi vojaškotaksniki obvezanci se morajo tekom januarja 1923 zgledati pri tisti občini, v kateri imajo dne 1. januarja 1923 svoje bivališče. — Vojaškotaksa obveznost traja do dovršenega 45. leta.

VIII. Taksa.

Dne 15. januarja 1923 dospejo v plačilo takse, ki se periodično plačujejo za stalne objave ali reklame, za pravico, da se točijo pijače pod milim nebom, za pravico, da se točijo pijače v baraki, za biljarde, za avtomobile, za fiakerske vozove, za odobritev privatnega skladišča po carinskih predpisih (tar. post.: 2, 64, 65, 98, 100 in 214).

g) Padanje cen kruha in belemu pecivu na Dunaju. Ker je moka padla, je padla tudi cena kruha za 50 odstot, ter cena žemljam za 10 kron. Danes stane navaden hlebec kruha 0800, slabše vrste 5800, žemlja pa 410 kron.

g) Padanje cen v Nemčiji. Indeksna številka se je dne 15. t. m. znižala v Nemčiji nasproti in-

deksni številki z dne 5. t. m. za 1-8%. — S tem se je prvič po maju 1921 pojavilo znižanje cen.

BORZE.

Curih, 22. dec. (Izv.) Devize: Pešta 0.2275, Berlin 0.0812, Italija 27.05, London 24.55, Newyork 528.25, Pariz 39.35, Praga 15.85, Dunaj 0.0075, Bukarešt 3.17, Sofija 3.75, Zagreb 1.45, Varšava 0.0288, Holandsko 211.75. Valuta: n.a. krone 0.0076.

Dunaj, 22. dec. (Izv.) Pešta 29.70, Berlin 10.75, Italija 3596, London 328.500, Newyork 70.895, Pariz 5274, Praga 2087, Brüssel 4824, Curih 13.410, Sofija 519.50, Belgrad 539, Zagreb 184.75, Varšava 8.85, Amsterdam 282.75.

Ljubljanske novice.

Ij Zvonovi ljubljanske stolnice — trije — se bodo danes od 1. do 2. ure prepeljali iz zvonarne k cerkvi in se bodo potem takoj dvignili v zvonik. Večji zvon tehta 1773 kg, drugi 1261 kg, najmanjši 846 kg. Veliki zvon (četrti) je ostal v zvoniku iz predvojnih časov (vlt l. 1706) in je dar barona Antona Codellija. Najmanjšega od novih zvonov je darovala ljubljanski škofiji zvonarna, oziroma Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani. Za ta dar se darovalki zahvalujeta stolna župnija in cela ljubljanska škofija. Ostala dva zvonova bosta stala precej nad 700 tisoč kron. Ker je do sedaj nabranega šele pol milijona kron, prosi odbor za nabavo stolničnih zvonov vse vernike ljubljanske škofije, da bi ne pozabili na svojo katedralo in po svojih močeh pomagali pokriti primanjkljaj. V stolnici se bodo pobirali darovi v ta namen v nedeljo dopoldne pri cerkvenih vratih. Prvič bodo zvonili ti zvonovi prvo noč pri polnočnici. Sodbo o njih prinesemo po Božiču.

Ij Zborovanje Orjunašev pod zaščito policije. Orjunaši, ali kakor se sami oficijelno imenujejo: »Organizacija jugoslovanskih nacionalistov«, so priredili 21. decembra 1922 svoje zborovanje v Šiški. Ko so prišli v gostilno gospe Keršičeve, so debelo pogledali, ko so videli nad 100 šiškarjev, kateri so se krohotali in pozdravljali Orjunaše, češ kako malo jih je. Orjunaši so sicer otvorili proti ljubljanski policiji veliko ofenzivo, ker jim ne dopuščajo ponočnega razgrajanja po ljubljanskih ulicah, toda kljub temu so poslali po policijo, katera je pod vodstvom revirnega nadzornika Lotriča obkolila orjunaše in skrbela, da se jim ni skrivil las. Šišenski orjunaši, katerih je bilo z ljubljanskimi skupaj 24 na zborovanju v Šiški, so le malo časa zborovali in se nato razkropili med bučnim smehom šiškarjev, kateri so si jih prišli ogledat. Ker se ravno pečemo z orjunaši, moramo naše bravce tudi seznaniti z gospodi, kateri tvorijo mestni odbor organizacije jugoslovanskih nacionalistov v Ljubljani. Predseduje odboru l. 1893 rojeni Ljubljčan Boris Rožar, po svojem poklicu monopski aspirant v ljubljanski tobačni tvornici, v kateri tovarni so uslužbeni še sledeči ljubljanski orjunski odborniki: monopski višji kontrolor Tržčan Pavle Grčar, dalje Dalmatince monopski inšpektor Štefan Fortunič, monopski aspirant Miro Jankole, monopski oficial Jože Keržan, monopski višji kontrolor France Železnik; dalje so še v odboru sodni višji oficial Josip Škerlavaj, ključavničar Jože Brodnik in urarski pomočnik Viktor Grabeljšek. Z univerze so v odboru medicince Anton Dansu, potem jurist Vinko Hrovatin in medicince Stane Sosič. Iz zadnjih sklepov ljubljanske Orjune poročamo, da bodo te dni nabirali člane v Ljubljani in da nameravajo obrati za dinarje in pare vse Ljubljčane in Ljubljčanke.

Ij Šentjakobska prosveta. Na praznik sv. Štefana ob pol osmih zvečer bo predavanje s skoptičnimi slikami: »Iz domače umetnosti.« Vabimo k obilni udeležbi.

Ij Marijono gledališče v Mestnem domu bo igralo oba božična praznika. Oba dneva bodo po dve predstavi in sicer kakor običajno, prva ob 15. druga ob 18. uri. — V ponedeljek 25. t. m. se bodo predstavljale pravilno igro v petih dejanjih »Snežulčica« in dvodejanko »Tri želje«. — V torek 26. t. m. bo »Doktor Faust«, igra v petih dejanjih s predigro. — Vstopnice se dobivajo v predprodaji pri blagajni v Mestnem domu od 10. do 12. ure.

Ij Društvo »Soda« vabi svoje člane in prijatelje na predavanje, ki se vrši v soboto, dne 23. t. m. v salonu »Pri levu«. — Predava g. Karel Mahkota o »neodrešeni domovini« (Primorski in Korški) s skoptičnimi slikami. — Začetek točno ob osmih in pol zvečer. Vstop prost.

Ij Umrlj v Ljubljani: Ana Zagar, zasebnica, 60 let. — Branko Povše, šoferjev sin, 8 mesece. — Ivana Brozovič, žena uradnika bolniške blagajne, 48 let. — Fran Bizjan, posetnikov sin, poldrugo leto. — Štefanija Oblak, kovačeva hči, 4 ure. — Ivan Birk, posestnikov sin, 18 let. — Marija Ovičaj, tob. delavka v p., 43 let. — Čedomir Vojska, sin drž. puškarskega mojstra, 8 mesecev. — Janez Kušar, delavec, 78 let.

Ij Policijska kronika. Alojziju Bergovcu v Zeleni jami je bilo ukradenih 4400 K. — Ivani Ramovš v Dravljah je bilo iz nezaklene skrinje ukradenih 2760 K. — Iz blaznice na Studencu je pobegnil Ernest Rabič, je male postave, suh mož, kateri se potika po Ljubljani. — Franciški Kurent je bila ukradena članska knjižica L. Ij. del. kon. društva, v kateri je imela nad 600 K. —

Cerkveni vestnik.

c Župna cerkev sv. Jakoba. Na Božič se bo pelo o polnoči: Te Deum, zl. Fr. Plecka; pri polnočnici slovenske božične pesmi s spremljevanjem orkestra; ob pol desetih pri slovesni sv. maši: Missa »Oriens ex alto«, zl. Maks Filke, instrumentalno; graduale in ofertorij A. Foerstarjev, drugo koralno.

Dijaški vestnik.

d Kamniška podružnica SDZ priredi v nedeljo, dne 31. decembra 1922 (na Silvestrovo) ob treh popoldne v Društvenem domu v Domžalah Božično predstavo. Na sporedu je ljubka igra Mlada čarovnica (ali Cvrček) in novoletna alegorija. Vsi prijatelji katoliškega dijaštva vabljani. Bog živi!

d Ljubljanska podružnica SDZ ima 30. t. m. ob šestih zvečer v Jugoslovanski tiskarni (III. nadstropje) svoj počitniški sestanek. Na dnevnem redu so tudi volitve. Akademiki in srednješolci, pridite polnoštevilo. — Predsednik.

Turistika in sport.

Vremensko poročilo. Jugoslovanski zimskosportni savez je sprejel sledeča poročila: Iz Kranjske gore in Bohinja javljajo južno vreme in da, medtem ko sporočajo iz Kamnika, da je na Veliki Planini in na Kamniškem sedlu snežilo ter je verjetno, da bo tamkaj smuka ugodna.

Dr. Žerjav contra dr. Kraigher.

(Konec.)

KAMPANJA DR. ŽERJAV PROTI IVANU KOČMURJU.

Ravnatelj okrajne bolniške blagajne Iv. Kočmur je pričal: »O intervenciji dr. Periča pri dr. Žerjavu mi je znano, da se je dr. Žerjav izjavil: »Dokler bo na magistratu kolicija, ni misliti, da bo za Ljubljano kaj storil.« Na vprašanje okrajnega sodnika dr. Stejkoviča, če je pričo dr. Žerjav preganjal je priča odgovoril: »O tem ne morem pričati, ker me veža uradna molčečnost!« Več o tem poglavju je pa povedal priča Ignacij Mihevc, ki je pričal: »O priliki prvega velesoja sem slučajno slišal, ko je rekel dr. Žerjav Rožancu, da je Kočmur zakrivil ljubljansko nesrečo, da je nastala koalicijska. Pozneje je Kočmur večkrat tožil, da ga preganjajo v ljubljanski okrajni bolniški blagajni. Med zadnjo sejo bivšega ljubljanskega občinskega sveta je prišel k meni v kavarno Union neki nadkomisar za socialno politiko, ki mi je dejal, naj še nocoj govorim s Kočmurjem in ga pregovorim, naj še nocoj odstopi kot občinski svetnik, češ da ima Ribnikar nalog od dr. Žerjava, da ga mora vreči iz Okrajne bolniške blagajne. Po sokolskem zletu je povedal Tone Kristan Mihevcu, da mu je dr. Žerjav izjavil, da bo vrgel Kočmura kot ravnatelja in da bodo pri prihodnjih volitvah demokratje izdali en milijon dinarjev. O priliki otvoritve letošnjega velesoja je prišel dr. Žerjav na urad inspekcije dela in dal ukaz, da moram zapustiti službo. Zasluihan nisem bil niti enkrat, povedalo se mi ni, zakaj sem v disciplinarni preiskavi.« Dr. Frlan priči: »Kaj je vzrok, da so Vas odpustili?« — Priča: »E, kaj je vzrok: zato me preganjajo, ker nismo šli z Bernotovo stranko.«

PRIČEVANJE BIVŠEGA DEŽELNEGA PREDSEDNIKA DR. BREJCA.

Trg Tabor.

Dr. Brejce je pričal: Moje drugo imenovanje za deželnega predsednika leta 1920 se je zavleklo vsled nekega nesporazuma pri telefonu nekaj dni. Ko sem prevzel posle, sem se zanimal tudi za pogodbo med mestom in Sokolom o odstopu trga Tabor Sokolu, ki jo je dr. Žerjav pred odstopom odobril. Iz spisov sem videl, da so bila oddana mnenja izvedencev, ki so odobravali to kupčijo. Vložena ni bila nobena pravilna pritožba in je bila stvar formalno rešena pravilno. Sem pa mnenja, da je dr. Žerjav takrat, ko je pogodbo odobril, že vedel, da je odstopila vlada, katere eksponent je bil on in bi pač ne bil smel odobriti stvari, ki bi prejudicirala njegovemu nasledniku, in ga postavila pred izvršeno dejstvo. Razen tega sem videl iz spisa, da je ljubljanski knezoškof svojčas prodal mestu dotični svet z izrecnim namenom, da se na tem mestu napravi javni trg, kar se je tudi zgodilo. V aktu je bilo tudi toplo pismo sedanjega pokrajinskega namestnika Ivana Hribarja z vsebino, naj trg Tabor ostane. Jaz kot predsednik vlade bi gotovo ne potrdil pogodbe, ker bi videl v tem neojalnost proti knezoškofu, ki je zemljišče izrecno izročil za trg. Na drugi strani bi pa iz javnih ozirov ne bilo priporočljivo, da se je obstoječi trg spremenil v javno telovadišče, ker so hišni posestniki tam postavili svoje hiše z ozirom na trg. Tako telovadišče tudi ne spada v središče mesta, marveč izven mesta. Informiral sem se, če je kupna pogodba že predložena sodišču in ko sem to ugotovil, sem opustil daljne korake, ker nisem hotel posnemati zgleda dr. Žerjava, ki se je lotil že od vlade potrjene pogodbe občine Kranjska gora za odstop sveta ob Pišenci, katera pogodba je bila tudi že izvršena.

SVINČENE KUPČIJE — PODKUPOVANJE.

Priča je nato nadaljeval: Po okupaciji Mežiške doline po naši vojski je bil obrat v Mežiški dolini odtrgan od ravnateljstva. Ker se je pa obratovanje rudnika moralo s ozirom na prehrano nadaljevati, smo uredili to tako, da smo dajali obratnemu vodstvu rudnika posojila proti zastavi svinca. Ko je bil januarja leta 1919 imenovan dr. Žerjav za podpredsednika deželne vlade, za katero mesto ni bil kreiran noben stvarni referat, sem mu odstavil v samostojno rešitev vse zadeve gospodarskega značaja, zlasti za tiste stvari, katere je ustvaril preobrat. Te zadeve je vodil dr. Žerjav samostojno na lastno odgovornost. Samo v splošnem sem vedel, da se skuša doseči z Bleiburger Bergwerks-Union pogodba glede prodaje svinca.

Ko sem se potem februarja 1920 vrnil na mesto predsednika deželne vlade, sem se natančneje zanimal, ker nisem imel več podpredsednika. Pri tej priliki sem izvedel od dr. Žerjavovega tajnika dr. Druškoviča, da se je sklenila med BBU in deželno vlado, odnosno z nekim konzorcijem, v katerem je bila tudi Zadržna zveza z namenom, da se s udeležbo dobičaka vzravna izguba, katero bi trpelo zadržništvo vsled poloma po dr. Sustaršiču in dr. Lampetu proti Zadržni zvezi ustanovljeni Zadržni centrali, pogodba, po kateri je BBU konzorciju odstopila večjo množino svinca, pri čemur je deželna vlada participirala z 80 odstotki pri čistem dobičku. Pri tej priliki sem omenil, kako je prišlo do tega, da se je BBU izjavila pripravljeno skleniti to pogodbo. Dr. Drušković mi je na to po kratkem obotavljanju rekel, da so ravnatelj podkupili in da so mu dali 50.000 K! Več nisem spraševal, ker mi je bila ta stvar neprijetna. Po mojem mnenju je bil to najbrže ravnatelj Glantschnigg. Pri tem se ni imenoval dr. Žerjav, pač sem pa imel vtis, da se kaj takega brez dovoljenja dr. Žerjava ne bi bilo storilo.

DR. ŽERJAVOVE NELOJALNOSTI V KOALICIJI.

Dr. Brejce je na to nadaljeval: Pri sejah celokupne koalicijske vlade sem imel vtis, da je dr. Žerjav postopal nelojalno in zahrbtno. Spominjam se posebno na imenovanje dr. Lukana za poverjenika agrarne reforme. Poslanec SLS so mi sporočili, da je minister za agrarno reformo obljubil poslanecem, da bo imenoval za poverjenika osebo, ki jo bo priporočala vlada. Sklenili smo v SLS, da predlagamo strokovnjaka. To sem poročal dr. Žerjavu, ki ni nasprotoval. Slučajno sem izvedel, da bi imeli iti v Zagreb dr. Žerjav in dr. Lukan, ker se je nahajal minister za agrarno reformo v Zagrebu. Pojav se mi je zdel sumljiv. Govoril sem z dr. Žerjavom in ga vprašal, če bo šel on v Zagreb. Odgovoril je, da on ne bo šel, pač pa dr. Lukan. Odgovoril sem mu: »Pa ne, da bo dr. Lukan prišel nazaj kot poverjenik?« — Dr. Lukan je šel res na to v Zagreb in je bil imenovan za poverjenika brez predloga deželne vlade. Tolmačim si to tako, da ga je dr. Žerjav kot podpredsednik priporočil, kakor da je to predlog deželne vlade, ker ne morem verjeti, da bi bil minister lagal. Tako postopanje se mi je zdelo nelojalno.

BREZPLAČNA DR. ŽERJAVOVA VOŽNJA

Dr. Brejce je nato nadaljeval: Ko sem bil drugi predsednik, sem dobil račun južne železnice, naj se plača za dr. Žerjava neka vožnja. Račun sem dal v izjavo dr. Žerjavu, ki je pojasnil stvar tako, da pride kot narodni poslanec namesto dr. Brezgarja v Belgrad in da je smatral to kot gotovo dejstvo in da se sme kot predstavnik brezplačno voziti po železnici. Po mojem nazoru takrat ni imel pravice do brezplačne vožnje.

IMENOVANJE PROTI VOLJI DEŽELNE VLADE.

Končno je dr. Brejce še izpovedal: Dr. Kraigher je bil imenovan za ravnatelja deželnih dobrodelnih zavodov proti volji deželne vlade, ki je prvotno za to mesto imenovala dr. Breclja, čemur je dr. Žerjav nasprotoval, češ da ima to imenovanje izvršiti ministrstvo. Kot predsednik deželne vlade sem reklamiral pravico imenovanja za deželno vlado, katero vprašanje še ni bilo formalno rešeno, pač pa je bil imenovan dr. Kraigher po mojem mnenju potem dr. Žerjava.

RAZPUST ODBORA KMETIJ. DRUŽBE.

Priča Franc Smodej, glavni urednik »Slovenca« je pričal: Glede na razpust odbora Kmetijske družbe koncem leta 1919 mi je znano toliko, da se je smatralo to razveljavljenje za nepravilno. Mnenja smo bili, da deželna vlada ni pravilno tolmačila društvenih pravil. Dr. Žerjav je bil šef deželne vlade in se to razveljavljenje brez njegovega dovoljenja ne bi bilo izvršilo.

Okrajni sodnik dr. Stojković je na to preložil razpravo na nedoločen čas.

Poizvedovanja.

Pozabljena listnica. Neki gospod je pozabil listnico dne 20. t. m. od 2.—8. ure popoldne na glavni pošti pri oknu, kjer se prodajajo znamke. Ker so v listnici važne listine, se prosi oseba, ki jo je vzela, da jo vrne na naslov, ki je v listnici.

BERSON

GUMIJEVE PETE

in

PODPLATI

ohranijo Vam obutev

trpežno in

elegantno

Dobe se v vseh boljših trgovinah z usnjem ter na debelo pri
BERSON-KAUČUK d. d., ZAGREB, WILSON TRG 7.

Vajenca

Ševlarsko obrt sprejem. - Naslov
pove uprava lista pod šte. 5516.

Samostojni krojači,

brezmi in zanesljivi, dobro izveščani (tudi
z dežele), dobijo za stalno proti kavciji
razno konfekcijsko delo na dom. —
Vprašati je v Ljubljani, Emonska cesta
šte. 8, I. nadst., v pisarni.

Sprejem vajenca

na krojaško obrt. Podučeni imajo pred-
nost. — ALOJZ KOVAČ, krojaški moj-
ster, Zgornja šiška 82. 5487

Pošteno žensko

ki je vajena pospravljanja pisarniških
sob, tako sprejememo. Več povedo v
Hranilnici kmečkih občin Dunajska 88

Naprodaj

Je eno najlepših in velikih
posestev v Velikih Laščah

na Dolenjskem, z vsemi spadajočimi pri-
tiklinami hiše: klet, vodnjak, ko-
palna soba, 3 orale sadnega vrta, cve-
lični in zelenjadni vrt, 6 njiv, 3 trav-
niki in 7 zaraščenih gozdov. Vse v naj-
boljšem stanju. Primerno za trgovino in
gostilno, posebno za lesno trgovino. Za
kupca takoj prosto stanovanje s 5 so-
bami, 2 kuhinji in shrambo. Cena nizka,
pazovalni pogoji ugodni. — Natančno
pojasni in prodaja:

JOŽE PLANKAR,

LJUBLJANA, Dolenjska cesta 5.

NB.: Reflektiram samo na resne kupce.

Alojzij Strupi

Ljubljana, Vidovdanska 14

prodaja

premog

in drva

MAKOVO SEME

za potice nudi Sever & Komp.,
Ljubljana, Wolfova 12.

Pozor lovci, ska puška, dvocevka ka-
fiber 16 za brezdimen smodnik. Več se
izve pri ravnatelju Hranil. kmeč. občin.

Abadie

cigaretni papir

in stročnice z novo banderolo Mo-
nopolne uprave se dobiva zopet pri
glavni zalogi

A. Lampret, Ljubljana,
Krekov trg 10. — Istotam se dobi tudi
konceptini in ovojni (Pack) papir.

ŠIVALNI STROJI

najboljši nemški fabrikat, z 10 letnim
jamstvom, v večji izbi, vedno na za-
logi, kakor tudi: Klobuki, gotova obleka,
gamaše in razno manufakturno blago. —
Cene primerno nizke. — Se v ljudno pri-
poročam.

L. REBOLJ v Kranju.

Na prodaj je

nova elegantna masivna polirana
češnjeva oprava

obstoječa iz spalnice, jedilnice in ku-
hinje pri M. Gogalu, mizarju na Bledu.
Za pismeni odgovor se priložiti znamko.

Kapitalisti, Amerikanci, pozor!

S kapitalom približno

Din. 200.000

sprejemem družabnika

k neki že dobro vpeljani lesni indust-
riji, združeni z lesno trgovino. Zaga-
ter stroji za obdelovanje lesa na par-
ni pogon. Todelovanje pogoj: samci
mizarski mojstri ter lesni strokovnja-
ki imajo prednost. Ponudbe pod:
„Ugodno obrestovanje kapitala pogod-
beno zajamčeno št. 5573“, na upravn-
ištvu Slovenca.

Lepo posestvo

v Lazih-Fara na Kranjskem obstoječe
iz njive, trankov in gozda, nad 20 jo-
hov površine se radi odsotnosti ugod-
no proda. Vprašanja na Anton Skan-
der, Remete pri Zagrebu.

Otvoritev mesnice.

Naznanjam, da sem otvoril v Trnovem,
Karunova ulica šte. 6, novo mesnico
ter se slav. občinstvu najtopleje pri-
poročam.
Spoštovanjem
Ivan Perme
mesar

GOSTILNO

VZAMEM V NAJEM na dobrem
mestu, z vsem inventarjem ali pa
tudi brez njega. Ponudbe do 20. ja-
nuarja 1923 pod „Februar“ 5541 na
upravnishv „Slovenca“.

Soliden gospod išče

meblovano sobo

s kurjavo, brez hrane v srednji mesta.
Ponudbe na upravo „Slovenca“ pod
šifro „Snažno“.

Blago za prevleko divanov in družaga pohi-
štva v veliki izbiri, dalje različno platno in jute
za tapetniko, sedlarje itd. priporočam trdka

A. & E. Skaberné Ljubljana
Mestni trg 10

Velika tržna lopa

(baraka) lesena, v dobrem stanu ki se
popolnoma zapre, pripravna za prodajo
sada, zelenjave i. t. d. naprodaj po
nizki ceni. Vprašati v trgovini
A. Samac nasl. Lavtar, Sv. Petra o. 53

Naprodaj je večja množina

železnih obročev

po ugodni ceni. Polze se v tovarni
Milare in Svečarne d. d. na Glincab.

Stavbeno in portalno

mizarstvo

Jožef Šenica, Ljubljana,
Dunajska cesta, Za Bežigradom 6,
se priporoča za vsa v to stroko
spadajoča dela.

Arhitekt in mestni stavbenik

Viljem TREO

Ljubljana, Gosposvelska cesta 10.
Telef. inter. št. 103. Ustanov. leta 1830.
se priporoča za gradbe vseh vrst
ter izvršuje načrte in proračune.

Za Božič

Za Božič

Velika izbira raz-
ličnih bonbonov,
keksov, čokolade,
obeskov za bo-
žično drevo od
najpreprostejših
do najfin. vrst.
Na novo došla
specialiteta
„ORION“
pri trdkih
JOSIP VITEK
trgovina s kanditli
Ljubljana, Krekov trg 8
zraven Mestnega doma.
Namo na debelo.

Cenj. občinstvu priporočam svetovno
znane šivalne stroje

GRITZNER

v vseh opre-
mah za rodbinsko in obrtno
rabo ter vse posamezne dele, igle
za vse sisteme. Edino le pri

JOSIP PETELINC,

LJUBLJANA, Sv. Petra nasip 7.

Poduk v vezenju
brezplačen. Isto
tam galanterije,
srajce, kravate,
potrebščine za
šivilje, krojače,
čevljarje, sedlar-
je, gumbi, žilce,
noži. Na veliko
in malo. Več-
letna garancija.
Cene najnižje.

Bonačev

Belečni koledar

1923

se dobi v vseh večjih trgo-
vinah s papirjem ali pa
direktno v tovarni

L. Bonač sin

Ljubljana

Cena 15 Q. s pošto 18 D.

Ta letenski koledar se priporoča šupn-
občinskim, in drugim ure-
dom, obrtnikom in privat-
nikom, kar je kras vsaki sobi ali
privatni, praktično sestavljen in tiskan na
lepem papirju.

Salama

prve vrste

ново blago

popolno zrela

dobiva se

povsod

I. hrv. tvornica salame,
suhega mesa in masti

M. Gavrilović

sinovi d. d.

Petrinja.

Salama

prve vrste

ново blago

popolno zrela

dobiva se

povsod

I. hrv. tvornica salame,
suhega mesa in masti

M. Gavrilović

sinovi d. d.

Petrinja.

Poravnajte naročnino!

OSRAM
NITRA

Solnčnojasna bela
luč

ZALOGA POHIŠTVA.

Izdelava vseh vrst BLAZIN, ZIMNIC,
PERESNIC, DIVANOV, OTOMAN in vsa
padajoča tapetniška dela po najugod-
nejših cenah. V zalogi tudi morska trava.
— PETER KOBAL, zaloga pohištva in
spetniška delavnica, KRANJ, 5308

Divjačino

JELENE, SRNE, ZAJCE,
JEREBICE, FAZANE, DIVJE
KOZE, KLJUNAČE ITD.
kupuje vsako množino in plača
po najboljših cenah

E. VAJDA

ČAKOVEC: MEDJIMURJE

Izvoz divjačine in perutnine.

Brzjavlj: VAJDA ČAKOVEC.
Telefon interurban šte. 59.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča se jo zalogo
dežnikov in solnčnikov
in sprehajalnih palic.
Popravila točno in solidno!

Generalna popravila avtomobilov!

Predelovanje in izdelovanje novih karoserij, lakiranje in poniklanje.

Prodaja specialitet:

STEYR avtomobili, angleški B. S. A. motorji in betkli, nadalje francoske
MICHELIN „CABLE“ pneumatike, ameriki, VACUUM olje, masti, benca in
garažiranje avtomobilov. Strokovno solidno delo in zmerne cene.

JUGO-AUTO d. z o. z., LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 36.

Specijalno elektrotehnično podjetje za
strokovno gradnjo telefonskih central

vseh sistemov, napeljava hišnih telefonov in zvoncev. Prevzemanje
vseh v to stroko spadajočih popravil. Zgradba električnih naprav
visoke napetosti.

IVAN BOGATAJ

koncesijonirano elektrotehnično podjetje

LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 30.

Prometni zavod za premog

d. d. v
LJUBLJANI

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanski in trboveljski premog

vseh kakovosti in v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov

za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava

prima čehoslovaški in angleški koks za livarne in do-
mačo uporabo, kovaški in črni premog ter jajčne brikete

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/II.

Delniška glavica:

K 60.000.000

PODRUŽNICE:

Maribor, Novomesto, Rakek, Slovenjgradec

TRGOVSKA BANKA D. D.

preje Slovenska eskomptna banka

Ljubljana, Šelenburgova ulica šte. 1.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Režerni zakladi:

Okrog K 10.000.000

Telefoni št. 146, 458

Brzjavke: TRGOVSKA

DAMSKI MOLNI SALON TEODOR KUNC

LIUBLJANA, Beethovnova ulica št. 9

se priporoča za izvrševanje angleških kostumov, plaščev, bluz, francoskih toalet ter vseh v to stroko spadajočih del

Najlepša zabava v domačem krogu za božične praznike je

glasba, ki Vam jo oskrbi **dober gramofon**

z izbranimi ploščami prvovrstnih orkestrov, solistov in zborov. Vse to imate v največji zalogi gramofonov, plošč in vseh delov:

F. DEBELJAK, Ljubljana, Sodna ulica 5.

Najbolj varno naložite Vaše prihranke pri

Mestni hranilnici v Mariboru

ker jamči za vloge mesto Maribor z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo, ker ima vsa posojila vknjižena na prvem mestu na posestvih in hišah in ima največjo in najlepšo palačo v Mariboru.

Mestna hranilnica je pupilarno varen denarni zavod, pri katerem nalagajo siro-tinski denar sodišča: Maribor, Gornja Rad-gona, Murska Sobota in Dolnja Lendava.

Mestna hranilnica v Mariboru si je pridobila v času od prevrata toliko zaupanja med ljudstvom, da so hranilne vloge narastle od 38.000.000 na **75.000.000 kron.**

Hranilnica podpira s posojili zlasti kmetsko ljudstvo in male obrtnike proti jako nizkim obrestim.

Od 1. januarja 1923 dalje bo obrestovala vloge po

5%

večje in stalnejše pa po dogovoru tudi višje.

Kolesa

avtomobili, deli in oprema
pnevmatika

najceneje

na drobno
na debelo

J. Gorec,

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 41.

Lasne garaže in delavnice.

»DVOKOLESA«

emaliramo in z ognjem ponikljamo v last. delavnicah in shranimo preko zime
F. BATJEL, »TRIBUNA«, Ljubljana
Karlovska cesta št. 4.

Dr. ing. MIROSLAV KASAL

Oblastveno poverjeni stavbeni inž. in mestni stavbenik
LIUBLJANA, GRAD.ŠČE 13.

Stavbeno podjetje in
tehniška pisarna za
betonske, železobeto-
nske in vodne
zgradbe, arhitekturo
ter vsakovrstne visok-
ke stavbe.

Izveditvi - Projektiranje!

Mašič, podgane, stene, ščurki

le vsa golazna mora poginuti, ako porabite
moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena
arodstva, kot proti poljskim in hišnim mišim
K 25, na podgane K 25, za ščurke K 30, za ste-
nice K 25 uničevalce moljev K 10 in 20, proti
mršesom K 10 in 20, masle proti ušem pri
ljudih K 10—; in živini K 10—; za uši v obleki
in perilu K 10 in 20, proti mršesu na sadju
in zelenjavi proti mravljam 10 in 20 K. Pošilja
po povzetju Zavoda za eksport
M. Jün'er, Polirnjaka ul. 3, Zagreb 39.
Zavodcem pri večjem odjemu ponust.

Potniki v Ameriko pozor!

United American Lines Inc.

prevažata potnike z najnovejšimi brzoparniki preko:
Hamburga—Southampton in Cherbourg v New-York.

Vozne liste ter vsa potrebna pojasnila izdaja:

Simon Kmetec

zastopnik za Slovenijo

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 26.

Ustanovljeno

1
8. 6
6

C. J. H.

sviter

galoše

gamaše

rokavice

steznike

nahrtnike

nočne srajce

snežne

vezene

povojn. gamaše

damske jopice

volnene jopice

otroške obleke

gumbe za manšete

batistasto perilo

naramnice, podvse

športne potrebščine

volnene tricot - blače

otroške Tetra - perilo

moške športne čepice

kuhinjski predpasniki

volnene in svilene žale

cece opreme za novorojenec

blače

čepice

brisače

modrčki

dokolenke

žepnerobce

perje in puh

vezene robce

svilnate robce

kopalne plašče

jutrnanje čepice

volnene čepice

ovratnike, manšete

kombeže za dame

flanellaste srajce

predpasnike za dame

volnene trikot - krila

moške volnene jopice

fine otroške vozičke

svilena spodnja krila

velika izbira kravati

pristno Jäger-jevo perilo

predtiskarija za ročna dela

C. J. Hamann, Ljubljana, Mestni trg 8

Najkoristnejše božično darilo je mali

Underwood in Erika

pisalni stroj

The Rex Co., Ljubljana

Gradišče št. 10. — Telefon 268.

MARASKINO MORPURGO

Čašica tega delikatnega LIKERA je nepopisen užitek!
Priporočamo: COGNAC DALMATIA MEDICINAL in druge iz-
brane likerje, žganja, ekstrakte in sirupe.

PRVA ODLIKOVANA DALMATINSKA PARNA DESTILACIJA
V. MORPURGO, Split.

Zastopnik: Adolf Kordin, Ljubljana, Beethovenova ulica št. 9.

Parna žaga Fran Ravnikar

mestni tesarski mojster

Ljubljana, Linhartova ulica št. 25

kupuje po najvišjih dnevnih cenah razne
vrste okrogli les, kakor tudi cele gozdne parcele.

Največja zaloga vsakovrstnih
oblek za gospode, dame
in otroke

Šelenburgova ulica št. 3
na vogalu Knaflrove ulice

Gričar & Mejač

Ljubljana

Zahtevajte

Zahtevajte

„Medicinal konjak“

z znamko Alko-modri križec in najfinejše krem likerje!

„Alko“ Ljubljana-Kolizej.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopiu).

Brzjavke: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457 in št. 548.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vredn. papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.